

colul Cătălinei Buzoianu vrea să arate că nu poți trăi în afara conflictului, că neutralitatea este o iluzie ucigând la fel de precis ca și gloanțele cauzelor juste.

După ce au declanșat o acțiune, oamenii - generalii la fel ca vivandierele - nu mai sunt stăpâni pe consecințele ei și această dramă este exprimată de personajele piesei. În teoriile lui Brecht, songurile - procedeele ale teatrului de divertisment - sunt mijloacele prin care spectatorului i se explică ce trebuie să înțeleagă din ceea ce vede. Aici, muzica (Paul Dessau, Dorina Crișan Rusu, Iosif Herțea) nu exprimă nici un fel de raționalitate, dimpotrivă, ea introduce o trăire dizarmonică: faptul că Anna Fierling înțelege cât de rău e războiul nu îi asigură un spațiu vital ocrotit de conflict și ea nu poate încheia o pace separată pentru copiii ei. Exercițiul maximum de forță pe minimum de întindere, Ion Cocieru, Ion Besoiu, Mihai Bisericanu, Marius Capotă, Petre Lupu, Răzvan Săvescu sunt fețele multiple ale cruzimii și fricii. Indiferenți, ei intră și ies din viața Annei, lăsând urme greu de uitat. Această evoluție a ansamblului asumată de actori cu experiență asigură tensiunea dramei și fluența povestirii. Cei trei copii ai Annei joacă imaturitatea afectivă, nuanțând și contribuind la caracterizarea personajului

central. Zoltan Octavian Butuc are hazul avânturilor ei, gustul ei pentru aventură, Gheorghe Ifrim - candoairea, Ana Ioana Macaria-neputința (aici fizică) de a exprima sentimentele. Emilia Popescu este o altă Anna Fierling, doar că ea joacă la ruleta războiului nu căruța și copiii, ci propriul trup. Cuplul însoțitorilor, bărbații din amurgul erotic al Annei, Virgil Ogașanu și Doru Ana, își opoșesc neputința pe lângă căruța ei. Nici unul nu este în stare să-i ofere siguranța: pentru predicator, religia este o formă goală, pentru bucătar, viața în doi

este un mod de a trăi singur. Onctuos și decerebrat, Virgil Ogașanu navighează cu precizie printre ambiguitățile personajului, iar Doru Ana folosește cu bune rezultate momentul de spectaculoasă expresivitate oferit de regizoare. Mariana Mihuj este locomotiva acestui spectacol pentru că așa a vrut autorul, așa a vrut regizoarea și așa poate actrița. Ea joacă modul în care Anna Fierling, o femeie obligată să fie curajoasă, tenace și răzbutătoare, își alcătuieste aceste

trăsături din frică, îndoieli și timiditate. Dacă ar fi fost mai puțin curajoasă, copiii ei ar fi trăit. Oricât ar fi vrut Brecht să-și îndoctrineze publicul, instinctul lui a fost mai puternic decât voința: Mutter Courage nu trăiește de

MUTTER COURAGE de Bertolt Brecht. Traducerea: Tudor Argezi • **TEATRUL „BULANDRA”** și **TEATRUL NAȚIONAL din TIMIȘOARA** • Data reprezentăției: 24 aprilie 1999 • Regia: Cătălina Buzoianu • Decorul & Light Design: Dragoș Buhagiar • Costumele: Velica Panduru • Muzica: Paul Dessau • Adaptarea muzicală: Dorina Crișan Rusu • Coruri și ambianța sonoră: Iosif Herțea • Distribuția: Mariana Mihuj (Anna Fierling), Ana Ioana Macaria/Antoaneta Zaharia (Kottrîn, Țărancă), Zoltan Octavian Butuc (Eilif), Gheorghe Ifrim (Schweizerkas), Marius Capotă (Recrutorul, Locotenentul), Ion Cocieru (Plutonierul, Sergentul major; Țăranul tată), Doru Ana/Miroșea Rusu (Bucătarul), Ion Besoiu (Generalul), Virgil Ogașanu (Predicatorul), Răzvan Săvescu (Magazionerul, Soldatul), Emilia Popescu (Yvette Pottier), Petre Lupu (Chiorul, Soldatul bătrân), Mihai Bisericanu (Secretarul, Ofițerul), Costel Cașcaval (Soldatul tânăr, Țăranul tânăr), Silviu Geamănu (Țăranul).

pe urma războiului, ci în război. Nu rapacitatea o distruge, ci incapacitatea de a se opune violenței. Părea că Brecht nu se potrivește talentului Cătălinei Buzoianu. Din uscăciunea sa didactică a rămas doar rigoarea unei demonstrații trăite. Nu e obligatoriu să fii prost când ești sentimental, adevăr cunoscut de către Brecht, chiar dacă nu îl teoretiza.

Magdalena Boiangiu

Degetul în Ochi

Nenorocirea este că tocmai atunci când vrem să părem/fim mai profunzi, mai sinceri, mai emoționați... devenim, din contră, superficiali, falși, demonstrativi. Este răul cel mare de care suferă spectacolul timișorean, unde, din dorința de a fi cât mai expresive, cât mai elocvente, cele două actrițe cad taman în păcatul „trăirismului” desuet, al didacticismului ostentativ. Patetismul cu care Laura Avarvari, în rolul doctoarei psihiatre Kate, pregătește fișa de observație sau pur și simplu își îngrijește pacienta (pe Dorra, femeia

violată și de sârbi, și de bosniaci) ne-o face de-a dreptul antipatică. Mai temperată, Claudia Ieremia ajunge la câteva momente de credibilă suferință, dând la iveală cazna unui suflet zdrențuit de atrocitățile războiului.

Beneficiind de idei regizorale în mare parte adecvate - cea mai penetrantă fiind imaginea din finalul scenei când cele două eroine beau vântos de disperare, divagând pe marginea „mentalității bărbatului balcanic” și când un panou din fundal se deschide brusc, luând forma

Despre sexul femeii...

Ochi

DESPRE SEXUL FEMEII CA UN CÂMP DE LUPTĂ ÎN RĂZBOIUL DIN BOSNIA de Matei Vișniec • TEATRUL NAȚIONAL din TIMIȘOARA • Data reprezentației: 26 aprilie 1999 • Regia: Ion-Ardeal Ieremia • Scenografia: Geta Medinschi • Distribuția: Laura Avarvari (Kate), Claudia Ieremia (Dora).

unui sex femeiesc imens, cuprins de flăcări, în interiorul căruia sunt aruncați bărbați-manechine -, de un spațiu scenic core-spunzător - concentrațional -, reprezentația pare totuși lipsită de finalitate. Ne arată fără a ne convinge. Nu reușește să ne implice în nici un fel. Dimpotrivă, pe alocuri, devine chiar agasantă (dacă este să ne gândim fie

și numai la final, când un pâlcc de copii sunt aduși în scenă cu mitralierele îndreptate spre public). Spre luare aminte - și aceștia vor crește și vor deveni luptători într-un război lipsit de sens - vrea să ni se sugereze, băgându-ni-se degetul în ochi. Cam facil pentru un adevăr atât de crunt.

Marinela Tepuș

Tartorul formei și jucăria sorții

Julieta îi cere fără înconjur lui Romeo să renunțe la propriul nume care, așa cum numele

nimic, se încumetă să-i scruteze amploarea, reușește să-l facă înțeleș.

Înfruntarea dintre clanurile Montague și Capulet nu e decât

o tragicomedie identitară care se consumă la nivel de simbol. Ei nu au de împărțit vreun teritoriu, ca *hutu* cu *tutsi*, sârbii cu bosniacii (sau albanezii), kurzii cu turcii sau evreii cu arabii. Au destul loc și se simt bine-n Verona-cântătoare, dar continuă să-și joace conștiinșios rolurile dure în care tradiția i-a distribuit. Echilibrul de putere este tulburat de intervenția Julietei, care-și folosește forța solară proprie, atrăgându-și ca aliată și puterea telurică a Doicii, pentru a înfrunta nu destinul, cum îndeobște se crede, ci convențiile și rigorile unor forme fără fond. Spectacolul lui Ion Mircioagă arată clar că adevărații adversari ai iubirii sunt nu

atât părinții îmbătrâniți și nesimțitori, cât maleficii intelectuali Mercutio și Tybalt, reprezentanți redutabili ai tiraniei formelor. Romeo este, la început, un tânăr sofisticat și prețios, care-și exprimă iubirea pentru o oarecare Rosalinda cu eleganță de curtean, în stilul *euphuistic* al epocii. Mercutio, care-i poartă o afecțiune vizibil dubioasă, caută să-l mențină în zona imaginarului și încearcă să-l seducă prin artă, de aici importanța monologului despre regina Mab. Tybalt, *tartorul formei*, este, de fapt, complicele lui Mercutio, pe care-l omoară doar din cauza intervenției hazardate a lui Romeo. El este cel care veghează asupra păstrării neștirbite a tradițiilor, apără rigorile sociale, dă convenției strălucire și stil. Ideea de a-i întări prezența și de a-l înfățișa tăios, cu capul ras, nu ca pe un *skin-head* bătăuș, ci ca pe un D'Annunzio rafinat, este una dintre reușitele spectacolului. Moartea tinerilor este expresia nemijlocită a victoriei semnelor asupra

ROMEO ȘI JULIETA de William Shakespeare • TEATRUL "MARIA FILOTTI" din BRĂILA • Data reprezentației: 17 aprilie 1999 • Regia: Ion Mircioagă • Scenografia: Gheorghe Masorescu • Ilustrația muzicală: Wanessa Radu • Distribuția: Monica Zugravu/Cătălina Nedelea (Julieta), Ciprian Nicolăiasa (Romeo), Liliana Ghiță (Doica), Cornel Cimpoeș (Mercutio), Marcel Turcoianu (Tybalt), Bujor Macrin (Lorenzo), Mihaela Trifimov (Lady Capulet), George Toropoc (Capulet), Costică Burlacu (Peter), Valentin Terente (Paris), Dan Moldoveanu (Prințul) ș.a.

trandafirului nu exală nici un parfum, nu are nimic de a face cu farmecul natural, bărbătesc al celui ce-l poartă. Îndrăzneala tinerei e fără de margini, deoarece ea pretinde ca partenerul să renunțe la tot ce constituie simbol, semn identitar, la orice element de convenție culturală care ar stăvili desfășurarea nestingherită a pulsuniilor naturale. Nu este de mirare că Julieta e născută sub zodia Leului (la 31 iulie, Shakespeare are grijă să o spună), zodie solară a celor debordând de curaj și energie. De altfel, în spectacol, ea este inspirat îmbrăcată în nuanțe de galben solar, imperial. Ceea ce se joacă în această comedie crudă, crâncenă, cum o numește regizorul Ion Mircioagă, este lupta dintre natură și cultură, dintre perversitate și spontaneitate, dintre reflecție și invenție.

Ion Mircioagă se ferește de ispita actualizărilor stridente și, spre deosebire de cei care nu pregetă să ajusteze textul dramatic în funcție de capriciile inspirației de moment, are curajul de a nu tăia din el (aproape)

